

[Teichert.]

De øvrige ændringer er af ren teknisk art. Den højtærede kirkeminister har tiltrådt lovforslaget i den ændrede form, og et flertal bestående af socialdemokratiet, det radikale venstre og Danmarks retsforbund indstiller lovforslaget til vedtagelse i den af landstinget vedtagne affattelse, og medens et mindretal, bestående af venstre, i princippet kan tiltræde forslaget, men alligevel ikke vil stemme for det, ser et andet mindretal, det konservative folkeparti, grundlovsstridighed i visse tilfælde og indstiller lovforslaget til forkastelse.

Jeg tillader mig at anbefale at stemme for flertallets indstilling.

Erik Appel: Ved lovforslagets behandling i det andet høje ting er der, som det allerede er nævnt af udvalgets ærede ordfører (Teichert), foretaget nogle formelle rettelser med henvisning til tidligere love; reelt er lovforslagets indhold ganske det samme som ved vedtagelsen i dette høje ting den 1. april d. å. Under hensyn hertil og til de resultatløse henvendelser til landstingsudvalget fra repræsentanter for de sønderjyske menighedsråd for om muligt at opnå fuld enighed vil mit parti indtage samme stilling til lovforslaget som ved afstemningen ved tredie behandling og altså undlade at stemme. Skønt der som nævnt ikke er opnået enighed, må jeg dog mene, at der vil blive udvist forhandlingsvillighed fra sønderjyske menighedsråds side. Lovforslaget er, selv med den ændrede § 9, bygget på forhandling. Jeg vil udtale det håb, at det vil lykkes de kommende tremandsudvalg i de 10 år, der er stillet til deres rådighed, at opnå nogenlunde tilfredsstillende resultater for alle interesserede parter.

Overfor det konservative partis bemærkninger i erklæringen, gående ud på, at lovforslaget er grundlovsstridigt, må jeg sige, at jeg ikke deler denne opfattelse. Selv med henvisning til, at visse menighedsråd i det tyske herredømmes tid fejlagtigt er indført i grundbogen som ejere, må det dog stå fast, at det drejer sig om jord i offentligt eje, som menighedsrådene kun bestyrer. Den sønderjyske kirkes historie vil klart vise dette.

Fibiger: Det er med megen beklagelse, ja, jeg kan godt sige sorg jeg ser, at den højtærede kirkeminister vil trumfe denne lov igennem trods den stærke modstand, der har været både her i rigsdagen og hos de sønderjyske menighedsråd mod, at den

sønderjyske præstegårdsjord tvangsudstykses, thi der er efter min mening ingen tvivl om, at dette spørgsmål kunne være løst i enighed, hvis ministeren havde vist nogen forhandlingsvilje. Det ville have været af den allerstørste betydning, om netop en sag af denne art kunne være løst i enighed med de sønderjyske menighedsråd. Jeg har tidligere her i salen givet udtryk for, at mit parti ville medvirke til gennemførelsen af en lov, der bevirkede, at jordfordelingen derved ikke hindredes, men at udstyking af præstegårdsjorden kunne finde sted, idet vi er enige i, at det også af nationale grunde har stor betydning for Sønderjylland, at der bliver så mange selvstændige hjem som muligt, men det, vi er imod, er, at man ikke vil give fuld erstatning til de sønderjyske menigheder. Kunne menighedsrådene have fået en værdifast afgift af jorderne, ville man let have kunnet få deres tilslutning, og man forstår jo så godt, at menighedsrådene ikke kan gå med til at afstå deres jorder, som de har skødt på, til underpris. Det kan de simpelthen ikke forsvare.

Jeg vil endnu engang henstille til ministeren; at man ikke gennemfører dette lovforslag, da det for mange i Sønderjylland står som et grundlovsbrud. Så sent som i dag er der i „Kristeligt Dagblad“ en artikel af provst Biering i Sønderborg, hvori han netop giver udtryk for dette, idet han siger følgende:

„Det står for mange herved således, at forslaget rummer et grundlovsbrud. Det er ikke staten, men kirken, som ejer jorden, og derfor har kirkeministeren ikke ret, når han udtaler, at „staten har dispositionsret over den“.“

Vi har jo nemlig ikke en statskirke her i landet, men en folkekirke, der understøttes af staten, og det er en ganske mærkværdig måde for staten at understøtte en sag på, at den tager jorden til underpris.

Det er ligesom et nødråb, kan jeg næsten sige, dernedefra, og de håber endnu på; at lovforslaget ved denne behandling her i tinget kan standses, men det har jeg ikke meget håb om efter de udtalelser, der er faldet. Når jeg endnu en gang henstiller til ministeren, at man ikke gennemfører dette lovforslag, er det netop ud fra den betragtning, at man i de sønderjyske menighedsråd har en meget stor interesse for denne sag og for at få den løst på en måde, som de kan være tjent med. Når der så sent som i maj måned, efter af lovforslaget var undergået forskellige ændringer, på et møde af menighedsrådsmedlemmer, hvor over halv-